

Perioada electorală continuă să fie afectată de incidente și intimidarea observatorilor

Raportul nr. 3 al MO Promo-LEX a alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019 prezintă o serie de tendințe îngrijorătoare, în special pe subiecte precum intimidarea observatorilor Promo-LEX, startul prematur al campaniilor de promovare politică, utilizarea resurselor administrative și oferirea cadourilor cu tentă electorală, raportarea lacunară a cheltuielilor de către grupurile de inițiativă dar și alte situații care vizează nerespectarea de către administrația publică a unor prevederi legale.

Acțiuni de intimidare a activității Misiunii de Observare Promo-LEX

După lansarea primelor două rapoarte de monitorizare ale Misiunii de Observare a alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019, atacurile publice denigratoare la adresa

misiunii și a rapoartelor sale au continuat, fiind raportate inclusiv și tentativele de intimidare în adresa observatorilor pe termen lung.

Prin intermediul acestui raport MO Promo-LEX sesizează autoritatea electorală, informează mass-media, cetățenii R. Moldova, precum și misiunile internaționale de observare cu privire la acțiunile de intimidare parvenite din partea unor organe de stat (Poliția, Serviciul de Informații și Securitate).

În acest context, Asociația Promo-LEX reafirmă valorile sale și subliniază faptul că, nu va admite ingerințe din exterior în activitatea sa și a Misiunii de Observare a alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019. Promo-LEX va continua să monitorizeze alegerile și procesele democratice din Moldova, informând și în continuare, la fel de obiectiv, cu bună credință și echidistant opinia publică despre aspectele pozitive dar și despre încălcările constatate în campaniile electorale.

Desemnarea și înregistrarea candidaților

Partidele politice rămân a fi principalii actori și în scrutinul mixt. În circumscripția națională au fost înregistrați șase concurenți electorali iar cinci potențiali candidați au depus dosarele la CEC. În circumscripțiile uninominale au fost depuse 403 cereri de înregistrare a GI (2 fiind respinse), majoritatea dintre acestea (75%) fiind depuse de către partide politice. Astfel, PDM și PSRM au desemnat candidați în toate cele 51 de circumscripții uninominale (CU). PPȘ a desemnat candidați în 50 CU (cu excepția CU nr. 17 Nisporeni), iar Blocul ACUM a desemnat 49 de candidați (cu excepția CU nr. 44 și 46).

Început de campanie înainte de termen, utilizarea resurselor administrative și oferirea de cadouri cu tentă electorală

Concurenții/candidații desemnați au continuat în perioada de

monitorizare să organizeze evenimente cu tentă electorală. Din cele 110 evenimente identificate de către observatorii Promo-LEX, 62% au fost organizate de către PSRM, 12% de către Blocul ACUM, 11% de către PDM iar 9% de către PPȘ.

De asemenea, în perioada de monitorizare au fost atestate cazuri noi ce pot fi calificate drept utilizare a resurselor administrative. Astfel, PDM a fost vizat în 4 cazuri iar PSRM într-un caz.

Nelipsite în această perioadă au fost și cadourile cu tentă electorală, în 8 cazuri fiind vizat PSRM, în 3 cazuri PPȘ, în 1 caz PDM și un caz PL.

Numărul mare de conflicte în Registrul de Stat al Alegătorilor constatat de către observatori

Din cauza lipsei de la locul de muncă și a incapacității de a accesa Registrul de Stat al Alegătorilor (RSA), observatorii Promo-LEX au constatat că, în perioada monitorizată, registratorii nu au reușit să actualizeze pe deplin datele din RSA.

MO Promo-LEX atrage atenția asupra prezenței a 6875 de conflicte identificate în registru, în cazul a 135 de registratori. Subliniem că, registratorii pot soluționa aceste conflicte până la data de 29 ianuarie 2019.

Secții de votare pentru alegătorii de peste hotare mai puține decât au fost planificate

Misiunea de Observare Promo-LEX apreciază creșterea numărului de secții de votare create pentru alegătorii de peste hotare, comparativ cu ultimul scrutin național, de la 100 la 125. Totodată, subliniem faptul că, numărul acestora este mai mic decât numărul de SV planificate (150) de către CEC pentru a fi deschise. În opinia Promo-LEX, decizia Guvernului privind numărul SV și amplasarea acestora peste hotare a fost adoptată într-un mod netransparent, fără a se ține cont de cele 5

criterii în baza cărora urmau a fi constituite.

Mai mult, este de neînțeles, în opinia Promo-LEX, lipsa unei reacții din partea CEC, care, pe lângă faptul că a considerat necesar să fie deschise 150 și nu 125 de secții, a fost cea care a promovat activ campanii de informare privind necesitatea înregistrării prealabile pentru cetățenii din afara țării în vederea majorării numărului de SV. Comisia a acceptat tacit micșorarea numărului de SV.

Situație precară la nivelul respectării de către administrația publică a unor prevederi legale

Doar 50 % din primăriile vizitate de către observatorii Promo-LEX au aprobat decizii privind stabilirea locurilor pentru afișaj electoral și a celor de întâlnire cu alegătorii.

Promo-LEX a constatat un caz particular de organizare a unor echipe mobile ale ASP în vederea perfectării actelor de identitate expirate ale cetățenilor R. Moldova pentru anumite localități din SUA.

În acest context, ținând cont de faptul că cetățenii R. Moldova pot vota peste hotare doar cu pașapoarte valabile, MO Promo-LEX solicită Curții Constituționale să examineze în regim de urgență constituționalitatea interzicerii votării pentru moldovenii din diasporă cu pașapoarte expirate și/sau în baza buletinelor de identitate.

13 contestații depuse la CEC, majoritatea soluționate în termene legale

În perioada monitorizată, la CEC au fost depuse 13 contestații, dintre care 4 au fost depuse de către candidați independenți, iar 9 de către reprezentanți ai formațiunilor politice (PDM – 1, PCRM – 3, Blocul ACUM – 4, PPȘ – 1). Majoritatea contestațiilor vizau înregistrarea sau refuzul înregistrării candidaților la funcția de deputat în Parlamentul R. Moldova. Cinci contestații au fost formulate

împotriva acțiunilor/ inacțiunilor concurenților electorali (PSRM – 2, Blocul ACUM – 1, PDM – 2). Majoritatea contestațiilor au fost soluționate de către CEC în termenele legale de 3 și 5 zile calendaristice. Totuși, 2 contestații au fost soluționate în termene extinse de 5 și 6 zile calendaristice.

Raportarea financiară a Grupurilor de inițiativă rămâne a fi una simbolică

Misiunea Promo-LEX a estimat un quantum de cel puțin 1 090 121 lei drept cheltuieli neraportate la CEC ale grupurilor de inițiativă constituite de partidele și blocurile electorale care au desemnat candidați. Astfel, PPȘ nu a raportat cel puțin 618 258 lei, PSRM 253 103 lei, PDM 147 593 lei, PN 33 657 lei, PCRM – 25 002 lei, PL – 10 208 lei Blocul ACUM – 2 300 lei.

Potrivit paginii oficiale a CEC, din 401 grupuri de inițiativă înregistrate, 145 GI nu au depus la CEC nici raport financiar săptămânal și nici o informație cu privire la neefectuarea cheltuielilor, printre care sunt PCRM și PL.

Raportul integral poate fi accesat [aici](#).

Pentru informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX;

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md